

BOŞANMA ÇOCUKLARI NASIL ETKİLER ?

Boşanmanın eşiğine gelmiş ebeveynlere soruyoruz: Boşanma kararını almadan önce yapılabilecek her şeyi yaptınız mı? Bunun çocuğunuzu nasıl etkileyeceğini düşündünüz mü?

Modernizmin dayattığı ilişkiler ağı iç huzuru sarsıyor. "Kriz" yaşayan ebeveynlere soruyoruz: Boşanma kararını almadan önce yapılabilecek her şeyi yaptınız mı? Bunun çocuğunuzu nasıl etkileyeceğini düşündünüz mü?

Boşanma, çeşitli nedenlerden dolayı, eşlerin aralarında var olan nikâh akdini bozmaları,

evliliklerini sona erdirmeleri ve ayrılmaları şeklinde tanımlanabilir. Günümüzde boşanma olayları maalesef gerek dünyada gerekse ülkemizde hızlı bir artış göstermektedir.

Boşanmanın çok farklı nedenleri olabilir. Yaygın olarak, eşler arasında iletişimin yeterli ve istenilen düzeyde sağlanamaması, aile içi şiddetin yaşanması, ekonomik problemlerin ortaya çıkması, eşlerden birinin diğerine ihanet etmesi vb. sorunlar boşanmalara neden olmaktadır.

Nedeni her ne olursa olsun boşanma, eşleri etkilediği kadar -eğer varsa- ailede çocuğu ya da çocukları da etkilemektedir.

Çünkü çocuklar boşanma olayının dışında değil içindedir, seyirci değil oyuncudur. Eşler boşandıklarında birbirlerinden ayrılırlar; ama çocuklarından ayrılamazlar.

Ailenin bir parçası olan çocukların, aile kurumunun parçalanıyor olmasından etkilenmemesi düşünülemez. Bu etkilenme çoğunlukla olumsuz yönde olmakta ve boşanmış ailelerin çocukları hayatlarının ilerleyen dönemlerinde çeşitli psikolojik sorunlar yaşamaktadır.

Çiftler evlenmeden önce uzun uzun düşünmekte, çevrelerindeki insanların fikirlerini almakta ve bu konuyla ilgili en doğru düşüncelere sahip olmak ve en doğru kararı verebilmek için çaba sarf etmektedir.

Bir ailenin temelini atmak ve yuva kurmak hiç de kolay bir iş değildir. Aynı şekilde boşanmada uzun uzun düşünülerek verilmesi gereken bir karardır. Aile kurulurken ne kadar ince elenip sık dokunuyorsa, aynı hassasiyet boşanmada da gösterilmelidir.

Konuşularak halledilebilecek, sevgi ve anlayışla rahatça çözülebilecek küçük bir problemde akla ilk gelen çözüm boşanma olmamalıdır.

Eşlerin her küçük problemde boşanma kelimesini telaffuz etmeleri, karşılıklı sevgi ve saygıyı azaltacak ve evlilik kurumuna zarar verecektir. Unutulmaması gereken en önemli nokta, boşanmanın en son çare olduğudur.

Eşler iyi düşünmeli ve en doğru kararı vermelidir. Boşanma problemleri çözecek mi yoksa daha da mı artıracak? Boşanma kararını almadan önce her şeyi yaptınız mı? Boşanmanın sizi ve çocuğunuzu nasıl etkileyeceğini düşündünüz mü? Boşanmadan sonra var olacak olası problemlerle rahatça baş edebileceğinizden emin misiniz?

Boşanmaya kesin karar vermişseniz bunun çocuklara nasıl söyleneceği önemlidir. Eşleri belki en çok düşündüren ve onları en çok zorlayan konu bu kararın çocuklara açıklanmasıdır.

Çünkü boşanmada en çok zorluk yaşayan ve mağdur olanlar çocuklardır. Bu kararın çocuklara nasıl ve ne zaman söyleneceği çok önemlidir. Karar açıklanmadan önce kesinlikle hazır hale getirilmeli, gerekirse psikolojik destek alınmalıdır.

Kararı anne-babanın birlikte açıklaması daha kolay olacaktır. Çocuğun yaşına uygun olarak, kolay ve anlaşılır ifadeler kullanılarak, boşanmanın nedenlerini, başka bir çözüm kalmadığını, anne-baba birbirlerini kötülemeden ve suçlamadan anlatmalıdırlar.

Çocuk, boşanma olayının sorumlusu olarak kendini görebilir ve kendini suçlayabilir. Boşanma kararı çocuğa anlatılırken anne-baba çocuğun herhangi bir suçu olmadığını uygun bir dille ifade etmelidir.

Böyle bir durumla karşı karşıya kalmak çocukta normalden farklı, alışık olmadığımız tepkiler meydana getirebilir. Özellikle yaşı daha küçük ve anne-babaya daha bağımlı olan çocuklarda bu tepkiler daha şiddetli ve belirgin yaşanırken, anne-babadan bağımsız çocuklarda boşanmanın etkileri daha kolay atlatılabilir.

Çocuk, anne ya da babadan birini bu olayla ilgili suçlayabilir ve olumsuz hisler geliştirebilir. Daha hırçın, içine kapanık, öfkeli ya da saldırgan olabilir. Yaşadığı problemlere bağlı olarak okul derslerinde kötüye gitme ve notlarında düşmeler yaşanabilir. Eğer yaşı daha küçükse tuvaletini tutma ve söyleme ile ilgili problemler ortaya çıkabilir.

Boşanma olaylarının çocukları en az etkilemesini sağlamak için anne-babalar neler yapabilir?

- * Boşanan anne-babalar birbirlerinden ayrıldıklarını, çocuklarından ayrılmadıklarını kesinlikle unutmamalıdır.
- * Çocuğun anne-babasından yeterli derecede ilgi ve sevgi görmeye her zaman ihtiyacı vardır. Ayrı olsalar bile anne-baba çocuğundan bu ilgi ve sevgiyi kesinlikle esirgememelidir. Özellikle çocukla birlikte geçirilmesi planlanan zamanlar ertelenmemeli ya da yerine başka programlar konulmamalıdır.
- * Ayrıldıktan sonra anne ya da baba çocuklarına birbirlerini kötülememeli, olumsuz yönlerini anlatmamalıdır.
- * Boşanmadan sonra yaşanacak değişikliklerle ilgili çocuk bilgilendirilmeli, çocuğun hayatını çok fazla olumsuz etkileyeceği düşünülen değişiklikleri (şehir, okul değişikliği vb.) hemen yapmaktan kaçınılmalıdır.
- * Çocuğun bakımı, eğitimi vb. gerekli olabilecek ekonomik problemler halledilmiş olmalıdır. Ancak mutlu olacağı düşüncesiyle çocuğun maddi yönden istediği her şey de yerine getirilmemeli, dengeli davranılmalıdır.
- * Çocuğun anne-babasını yeteri kadar görmesi sağlanmalı, eşe olan kırgınlıktan dolayı çocuğun anne ya da babasını görmesi engellenmemelidir.
- * Çocukta var olan ya da boşanma sonrası ortaya çıkabilecek olumsuz davranışlar boşanılan eşle özdeşleştirilmemelidir. (Ne olacak babasının oğlu işte, annesi gibi pasaklı vb.) Çocuğu hem ruhsal hem de fiziksel gelişimi hem anne hem de baba tarafından takip edilmelidir.
- * Boşanma sonrası çocuğa karşı geliştirilecek tutumlar konusunda hem anne hem de baba ortak hareket etmeli ve tutarlı davranmalıdır. Annenin hiçbir şekilde olmasını istemediği bir şeye babanın izin vermesi iyi sonuçlar doğurmayabilir.
- * Boşanma sürecinde anne-baba çocuğa karşı dürüst olmalı, yalan söylemekten kaçınmalı ve güven duygusuna zarar vermemelidir.
- * Çocuk kesinlikle anne-baba gibi düşünmeye zorlanmamalı, anne-baba tarafından birbirlerine karşı koz olarak kullanılmamalı ve taraf tutması beklenmemelidir.
- * Çocuğa cinsiyetine uygun olarak yakın akraba çevresinden örnek alabileceği birilerinin destek olması, problemleri daha kolay atlatmasına yardımcı olacaktır.

HAZIRLAYAN

Rehberlik Servisi